

Тема. Гендерні особливості спілкування.

План.

1. Гендерні особливості у спілкуванні.
2. Гендерні особливості вибору партнера по комунікації.
3. Стили спілкування.
4. «Жіноча логіка».

1. Гендерні особливості у спілкуванні.

Для дівчат:

1. Потреба у подругах.
2. Орієнтація на авторитет дорослих.
3. Орієнтація на співробітництво та підтримку дорослих.
4. Стурбованість манерою поведінки, зовнішністю та увагою оточуючих.
5. Більша варіабельність у спілкування.
6. У суб'єктивному відчутті спілкування корелює із відчуттям щастя (залежність у чоловіків відсутня).
7. Усвідомлення власної значущості через близькі стосунки із представниками протилежної статі.
8. Домінування соціально орієнтованої поведінки (усвідомлення того, що вона є об'єктом уваги та модифікація дій у відповідності до очікувань). Спілкування як експозиція найкращих якостей.
9. Більший розвиток соціально перцептивних здібностей (точніша діагностика за голосом, манерою поведінки тощо).
10. Використання деталізованих описів.
11. Сприйняття представника власної статі є більш деталізованим, ніж протилежної (і для чоловіків) – А.Кристи – «женщины редко ошибаются в своих представлениях друг о друге».
12. Оцінка позитивних/негативних характеристик характеру залежить від загального ставлення до людини (і для чоловіків).

Для хлопців

1. Прагнення зайняти місце у колективі
2. Прагнення до визнання
3. Потреба бути «на рівних» із дорослих
4. Прагнення до домінування (команда, погроза, хвастовство, переривання співрозмовника)
5. Менша тривалість відносин, але з більшою емоційною включеністю (стають друзями частіше, ніж дівчата)
6. Тяжіння до шаблонних типів взаємодії
7. Більше часу витрачають на розговори (хоча за стереотипом – дівчата)
8. Усвідомлення власної значущості – за результатами успіхів на роботі;
9. Більш широке коло спілкування, більша швидкість встановлення контактів
10. Відкрите виявлення властивостей характеру у спілкування
11. Тяжіння до схематичних описів

2. Гендерні особливості вибору партнера по комунікації.

Диференціація у спілкування проявляється у віці 3 років. Хлопці надають перевагу хлопцям, у дівчат чітко окреслена система переваг не спостерігається. Домінуюча орієнтація – на особисті якості та моделі поведінки, що відповідають створеним образам чоловічого та жіночого.

Відносини між хлопцями будуються на визнанні вміння організувати сумісну діяльність, досягнути результату, відстояти власну позицію та захистити себе. Відносини між дівчатами – на психологічних якостях та зовнішності.

Статева консолідація домінує у дошкільному та молодшому шкільному віці. У 91% утворюються стійкі об'єднання. Відносини характеризуються тривалістю та низькою конфліктністю.

Хлопці тяжіють до спілкування із представниками власної статі внаслідок:

- їх меншого тяжіння до дорослих та родини;
- незалежність.

Кола спілкування (соціальні мережі) у чоловіків та жінок.

Коло спілкування (соціальна мережа) – це специфічний набір зв'язків особи з іншими людьми, здатними вплинути на його соціальну поведінку.

Коло спілкування у жінок ширше, ніж у чоловіків.

У чоловіків переважають колеги.

У спілкуванні із представниками протилежної статі:

- чоловіки орієнтуються на однолітків та молодших
- жінки – на старших за віком

Підстава до включення людини до кола спілкування у чоловіків є її високий соціальний статус.

Жінки із високою компетенцією не користуються роз положенням як чоловіків так і жінок. Вони у спілкування намагаються себе виключити із даного кола. Причина виключення – висока компетентність порушує усталену стереотипну уяву (чоловіки не мають програвати жінкам).

Специфіка встановлення контактів змінюється із віком. У похилому віці жінки схильні до поширення кола знайомств, чоловіки – до обмеження.

Дружнє коло та родина посідають у чоловіків однакове місце. Зміна відбувається лише із появою власної родини, що супроводжується втратою частини контактів. У дівчат більше половини складають сімейні зв'язки (дружні розглядаються лише як доповнення до сімейних).

Інтенсивність спілкування чоловіків та жінок розкривається через частоту та тривалість контактів людини із членами її соціальної мережі. Майже однакова. Варіації – лише у вікових групах (у молодості вище у чоловіків, у похилому віці – у жінок).

3. Стили спілкування.

Чоловічий та жіночий стилі спілкування (іст – у Римі чоловік повинен був піднімати голову, жінка – опускати).

Стили спілкування:

Чоловіки:

- 1 - підкреслення незалежності, схильності до дій, активності;
- 2 – предметність;
- 3 – ясність та передбачуваність;
- 4 – прояви влади у голосі;
- 5 – у 3 рази рідше за жінок задають додаткові запитання;
- 6 – головна увага приділена змісту;
- 7 – емоційна стриманість;
- 8 – велика соціальна дистанція (острах бути прийнятим за гомосексуаліста);
- 9 – пози тіла менш стримані, ніж у жінок.

Жінки:

- 1 - підкреслення взаємозалежності;
- 2 – посмішка та сміх частіше, ніж у чоловіків (частіше лише у чоловіків-лідерів та чоловіків-підлеглих у спілкуванні з жінками);
- 3 – відсутність самовпевненості;
- 4 – мова без ознак авторитаризму;
- 5 – підкреслена рівність та корпоративність;
- 6 – використання умовних конструкцій;
- 7 – часті повторення та заперечення власних висловлювань;
- 8 – основна увага приділяється деталям;
- 9 – вільне вираження емоцій, варіабельність дистанцій;
- 10 – стратегія поведінки – орієнтація на підкорення та інтуїцію.

Звертання – до жінок частіше звертаються у пестливих та скорочених формах, визначаючи її як солодощі або улюблену тваринку. Що є свідченням її більш низького соціального статусу.

Поведінка у спілкування є історично та психологічно обумовленою (наслідування батькам).

4. «Жіноча логіка».

Жінки – орієнтація на результат.

Чоловіки – процес та механізм пояснення.

Принципи «жіночої логіки»:

- 1 – невизначеність (відсутність визначених посилок – відсутність залежності від обставин, які не можна контролювати);
- 2 – варіативність та багатозначність (відмова завжди ймовірна – до 20 значень поняття «ні»). Відсутня формалізація та систематизація (на побутовому рівні – «я так хочу»;
- Почему ты мне тогда отказала?
- Ты был недостаточно настойчив.

- 3 – практичність (приклад – чи варто проводити кориду). Коріння – історичне, ціна за жіночу помилку могла бути надмірною;
- 4 – принцип спонукання до дії (докори, спостереження «а у сусідів...», оцінки, додаткові відомості);
- 5 – несподіваності (порівняння – завжди за найменш вигідною ознакою);
- 6 – постійна жіноча правота;
- 7 – тимчасова зміна теми;
- 8 – користування принципом вигоди;
- 9 – вермонтські запитання (однак – не відповіді) – когда твоя корова заболела, чем ты ее лечил – соломой и патокой – моя корова умерла – моя тоже – а почему так сказал – ты же не спросил, было ли оно эффективным. Для запитання не існує вичерпної відповіді;
- 10 – емоційно-психологічний, а не логічний вплив;
- 11 – оцінка чого-небудь, не об'єктивна, а завжди у порівняння – наскільки реально людина може відрізнятись від ідеалу;
- 12 – постійна правота (є помилки, але за них відповідальність несе чоловік;
- 13 – запитання-тест (чи лічить мені...?);
- 14 – використання додаткових смислів у мові (додавання власного, індивідуального контексту);
- 15 – використання мнемо кодів («добре», «5 хвилин», «все добре», «що робити»).